Betreft: dierenleed door loslopende huiskatten voorkomen

Lienden, 2 april 2024

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Bij deze verzoek ik u om op korte termijn de katteneigenaren in uw gemeente te adviseren om hun huiskat gedurende het broedseizoen binnen te houden. Voor de langere termijn vraag ik u om de inwoners van uw gemeente te adviseren om van kittens geen nieuwe “buitenkatten” te maken en om bestaande “buitenkatten” van een belletje of kraagje te voorzien. Daar zijn goede redenen voor die u in deze brief kunt lezen.

Voorkomen van dierenleed bij wilde dieren en katten
De huidige situatie waarbij katten massaal loslopen leidt tot onnodig dierenleed. Naar alle waarschijnlijkheid sneuvelen er in Nederland jaarlijks miljoenen vogels[1] doordat zij slachtoffer worden van een kat. Dit is onnodig. Een kat die een beschermd dier dood of verwondt is geen “natuur” maar een strafbaar feit [2] omdat loslopende katten een eigenaar hebben. De eigenaren zijn namelijk verantwoordelijk voor het dierenleed dat hun huisdier aanricht, en de meeste wilde dieren zijn wettelijk beschermd. Helaas wordt deze verantwoordelijkheid ontlopen, wat tot bijzondere situaties leidt. Zo zijn er katteneigenaren die de dierenambulance bellen wanneer hun kat thuiskomt met een gewond dier, maar de kat daarna weer los laten lopen om verder te jagen. Verder is het zo dat loslopende huiskatten een grotere kans hebben op ziektes, verkeersongevallen en verwondingen door gevechten met andere katten.

Voorkomen onnodige kosten en overlast
Jaarlijks zijn gemeenten totaal 4,8 miljoen euro[3] kwijt aan de opvang van weggelopen katten. Het gaat in totaal om ongeveer 60.000 katten[4] die per jaar vermist worden. Een deel van de buitenlopende katten wordt slachtoffer van een verkeersongeval. De Dierenambulance in de regio Den Haag bijvoorbeeld haalt gemiddeld zeven aangereden katten per week op. De kosten van de dierenambulance, voor het vervoer, opvang en medische kosten van aangereden katten zijn voor een gemeente. Daarnaast zorgen katten die buiten lopen vaak voor overlast en burenruzies. Een gemeente heeft dus vaak ongemerkt te maken met hoge kosten veroorzaakt door loslopende katten.

Taak gemeenten
Op het moment dat er huisdieren buiten lopen, behoort het welzijn van deze dieren tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Dierenambulances, wildopvang en dierenasiels hebben het onnodig druk met de opvang van (gewonde) katten en door katten verwonde wilde dieren. Door een pro-actief dierenwelzijnsbeleid kunt u onnodig dierenleed en onnodige kosten voorkomen. Hiervoor kunt u zich richten op de katteneigenaren. De gemeente Houten bijvoorbeeld roept katteneigenaren op[5] om de kat in het broedseizoen ’s nachts binnen te houden. De gemeente Amsterdam raadt een belletje of kraagje aan.[6]

Standpunt Stichting Huiskat Thuiskat
Als stichting Huiskat Thuiskat zouden we het liefst zien dat huiskatten onder toezicht van de eigenaar zouden blijven, vergelijkbaar aan de situatie zoals die bij honden het geval is. Vele katteneigenaren houden de kat al binnen, in de tuin of op het balkon. In een verkenning[7] van de de problematiek van loslopende huiskatten onder regie van het ministerie van LNV vindt u

oplossingsrichtingen, zie pagina 18 en verder. Wij vragen u aandacht voor een aantal van deze oplossingen.

Oproep aan katteneigenaren – vandaag
Op korte termijn vragen we uw gemeente om katteneigenaren op te roepen om de huiskat in het broedseizoen zoveel mogelijk, maar in elk geval 's nachts, binnen te houden. Dit is om alle vogels te beschermen die door huiskatten worden bejaagd, niet alleen weidevogels.

Oproep aan katteneigenaren – lange termijn
Wij vragen u om in uw dierenwelzijnsnota, in een persbericht of op andere wijze katteneigenaren op te roepen om nieuwe huiskatten (kittens) niet aan het buitenleven te laten wennen, maar ze binnenshuis, op het balkon en in de tuin te houden. Hierdoor zal het aandeel katten dat losloopt kleiner worden. Voor bestaande "buitenkatten" vragen wij u om te adviseren om deze te voorzien van een belletje of kraagje om daarmee predatie te verminderen. Deze middelen zijn effectief en kunnen predatie met een derde of meer[8] verminderen.

Tot slot
Voor de effectiviteit van uw advies bent u afhankelijk van de medewerking van katteneigenaren. Echter, u heeft een wettelijke verantwoordelijkheid voor dierenwelzijn. Als u zich niet uitspreekt, bestendigt u de situatie zoals deze nu is. Veel katteneigenaren zijn zich niet bewust van de negatieve gevolgen van het los laten lopen van hun huisdier. Dat u zich als gemeente uitspreekt is daarom een noodzakelijke stap voor gedragsverandering. Wij hopen dat u in actie komt voor een toekomst met minder dierenleed.

Met vriendelijke groet, namens het bestuur van Stichting Huiskat Thuiskat,

huiskatthuiskat@outlook.com
www.huiskatthuiskat.nl

Stichting Huiskat Thuiskat
Box E3222
Keurenplein 41
1069 CD Amsterdam

[1] Zie NR checkt, https://www.nrc.nl/nieuws/2018/02/06/nrc-checktnederlandse-katten-doden-jaarlijks-100-miljoen-vogels-a1591122
[2] Zie website Vogelbescherming, https://www.vogelbescherming.nl/over-ons/standpunten/standpunt-huisdieren-en-wilde-vogels

[3] Zie nieuwsbericht RTL Nieuws, https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/politiek/artikel/5360187/minister-komt-met-landelijke-chip-en-registratieplicht-voor-katten
[4] Idem.
[5] Zie nieuwsbericht RTV Utrecht, https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3711851/weidevogels-hebben-geen-baat-bij-thuisblijvende-kat-zeggen-experts
[6] Zie nieuwsbericht Parool, https://www.parool.nl/amsterdam/amsterdamse-kat-niet-meer-de-straat-op-zonder-belletje~b81a8fca/ en de dierenwelzijnsnota gemeente Amsterdam, "Agenda Dieren 2024 – 2026", pagina 10, https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/dieren/
[7] Verkenning loslopende katten onder regie van LNV, zie https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/01/16/lnv-verkenning-loslopende-katten
[8] Zie S.H. Nelson, A.D. Evans, R.B. Bradbury, The efficacy of collar-mounted devices in reducing the rate of predation of wildlife by domestic cats, Applied Animal Behaviour Science, Volume 94, Issues 3–4, 2005, Pages 273-285, link https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0168159105000742